



EUROPSKI NADZORNIK ZA
ZAŠTITU PODATAKA

NEOVISNO TIJELO ZA ZAŠTITU
PODATAKA EU-A

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2021
SAŽETAK

Više informacija o EDPS-u možete pronaći na našim internetskim stranicama na adresi edps.europa.eu.

Na tim se internetskim stranicama nalaze i pojedinosti o [pretplati](#) na naš bilten.

Waterford, Irska – Bruxelles, Belgija: Trilateral Research Ltd, Vrije Universiteit Brussel, 2022.

© Dizajn i fotografije: Trilateral Research Ltd, EDPS i Europska unija

© Europska unija, 2022.

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora.

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom Europskog nadzornika za zaštitu podataka potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositelja autorskih prava.

PDF ISBN 978-92-9242-792-4 ISSN 2443-552X doi:10.2804/53984 QT-AB-22-001-HR-N

HTML ISBN 978-92-9242-790-0 ISSN 2443-552X doi:10.2804/330785 QT-AB-22-001-HR-Q



UVOD



Tijekom iznošenja [zaključnih razmatranja](#) na konferenciji Računala, privatnost i zaštita podataka u siječnju 2021., sa sudionicima sam podijelio osjećaj nade. Nade da ćemo izaći iz samoće zabrana kretanja uz osjećaj zajedničkog iskustva da smo prošli kroz sve to jedni za druge, da će nas solidarnost koju smo iskusili učiniti jačima kao društvo i da je ovo zajedničko iskustvo nešto što ćemo dalje graditi u budućnosti.

Dok pišem ove riječi, pokušavajući se sjetiti prošle godine, teško mi je ne razmišljati o sadašnjosti. U grozotama rata, kao i u tragediji pandemije, vidimo kako nas solidarnost zbližava i pomaže nam pobijediti najmračnije trenutke.

Nimalo slučajno, *solidarnost* je jedan od glavnih stupova [strategije EDPS-a za razdoblje 2020. – 2024.](#) Ponosan sam da su 2021. naše riječi potkrijepljene djelovanjima. Naš nadzor institucija, agencija i tijela EU-a (institucije EU-a) temelji se na dubokom uvjerenju da su visoki standardi usklađenosti tijela javnog sektora EU-a sa zakonodavstvom nužan uvjet za njihovu djelotvornost. Učinkovita uprava jest ona koja poštuje vladavinu prava i ne pronalazi rješenja za zaobilaznje zakona, već djeluje u skladu s njime.

Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) posvećen je pružanju potpore institucijama EU-a u tom pothvatu. Sa zadovoljstvom primjećujemo, kako je dokazano pregledima, smjernicama i osposobljavanjima na daljinu, općenito visoku razinu usklađenosti s načelima zaštite podataka u pogledu mjera poduzetih u borbi protiv pandemije.

[Odluku EDPS-a](#) da naloži Europolu da izbriše skupove podataka bez utvrđenih veza s kriminalnom aktivnošću treba gledati i u kontekstu našeg poštovanja vladavine prava i zrelog sustava provjere i ravnoteže. EDPS želi da institucije EU-a budu snažne. Međutim, ta se snaga može temeljiti samo na potpunoj usklađenosti s mandatom koji im je dao zakonodavac Unije. Dugoročno nijedna druga osnova ne može donijeti rezultate.

U području savjeta o politikama, među primjerima koji se mogu pronaći u Godišnjem izvješću za 2021., naši se napori ogledaju u mišljenjima koje smo dali o nizu inicijativa zakonodavaca Unije koje utječu na zaštitu osobnih podataka pojedinaca, kao što je [Akt o digitalnim uslugama](#) ili [Akt o digitalnim tržištima](#). Naša mišljenja temelje se na uvjerenju da se podatci generirani u Europi pretvaraju u vrijednost za europska poduzeća i pojedince, te se obrađuju u skladu s europskim vrijednostima, kako bi se oblikovala sigurnija digitalna budućnost.

Europski nadzornik za zaštitu podataka uvijek je bio institucija koja gleda izvan okvira institucija EU-a. Predani smo uspjehu EU-a u području temeljnih prava na privatnost i zaštitu podataka. Gledajući u budućnost, te vjerujući da je uspjeh Opće uredbe za zaštitu podataka i naša odgovornost, nastavili smo aktivno sudjelovati u radu Europskog odbora za zaštitu podataka, što se očituje u broju inicijativa koje smo predložili ili u kojima smo sudjelovali.

Prije svega smatramo da je Europska unija zajednica koju definiraju vrijednosti, a ne granice. Za Europskog nadzornika za zaštitu podataka to uvjerenje predstavlja motivaciju za ulaganje daljnjih napora.

Nadamo se da će se to uvjerenje još više dijeliti diljem Europske unije.

Godišnje izvješće za 2021. posvećujem osoblju Europskog nadzornika za zaštitu podataka kojemu ne mogu dovoljno zahvaliti na njegovu radu.



Wojciech Wiewiórowski

Europski nadzornik za zaštitu podataka





**NAJVAŽNIJI DOGAĐAJI
U 2021**

U ovom poglavlju predstavljene su glavne aktivnosti i ostvarenja EDPS-a u 2021.

1.1.

Međunarodni prijenosi osobnih podataka

Nakon [presude](#) Suda Europske unije u predmetu Schrems II, EDPS je provodio i pokrenuo razne aktivnosti i inicijative u okviru svoje strategije za institucije, tijela, urede i agencije EU-a radi ostvarivanja usklađenosti s presudom u predmetu Schrems II ([strategija EDPS-a u predmetu Schrems II](#)), objavljene 29. listopada 2020.

Strategija ima za cilj osigurati i pratiti usklađenost institucija EU-a s presudom koja se odnosi na prijenose osobnih podataka izvan EU-a i Europskog gospodarskog prostora (EGP), posebice u Sjedinjene Američke Državame. U okviru te strategije nastojimo provoditi tri vrste djelovanja: istrage, davanje odobrenja i savjetodavni rad te pružanje općih smjernica kako bismo institucijama pomogli u izvršavanju njihove dužnosti u pogledu odgovornosti.

Konkretno, u svibnju 2021. pokrenuli smo [dvije istrage](#): jednu o upotrebi usluga u oblaku koje pružaju Amazon Web Services i Microsoft u okviru ugovora „Cloud II” sklopljenima s institucijama EU-a, a drugu o upotrebi softvera Microsoft Office 365 od strane Europske komisije. Tim istragama EDPS nastoji pomoći institucijama EU-a da poboljšaju usklađenost sa zaštitom podataka kada pregovaraju o ugovorima sa svojim pružateljem usluga.

Osim toga, izdali smo niz odluka o prijenosima osobnih podataka u zemlje izvan EU-a/EGP-a. Naše odluke temelje se na procjeni pružaju li alati koje dotične institucije EU-a predviđaju za korištenje radi prijenosa osobnih podataka izvan EU-a/EGP-a u osnovi jednaku razinu zaštite osobnih podataka pojedinaca kao u EU-u/EGP-u.

Kako biste saznali više o radu EDPS-a u pogledu prijenosa osobnih podataka, pročitajte 1. dio u 3. poglavlju: Prijenosi osobnih podataka u zemlje izvan EU-a/EGP-a, i 6. dio u 3. poglavlju: Istrage EDPS-a.

1.2.

COVID-19 i zaštita podataka, naš se trud nastavlja

Tijekom 2021. EDPS je nastavio pratiti pandemiju bolesti COVID-19 i njezin utjecaj na zaštitu podataka kroz svoju posebnu [radnu skupinu za COVID-19](#), koja je prvobitno uspostavljena 2020. Kao tijelo za zaštitu podataka institucija EU-a, ali i kao poslodavac, izradili smo smjernice i pokrenuli druge inicijative kako bismo poduprli institucije EU-a u njihovim aktivnostima obrade tijekom tog razdoblja.

Kako su institucije EU-a razvile strategije za svoj povratak u ured, 9. kolovoza 2021. objavili smo smjernice pod nazivom [Povratak na radno mjesto i probir imuniteta ili statusa infekcije u pogledu COVID-a 19 institucija EU-a](#). Naše smjernice sadržavaju preporuke o raznim pitanjima, kao što su moguća upotreba rezultata antigenskog testa na COVID, upotreba statusa cijepljenja zaposlenika i potvrda EU-a o COVID-u od strane institucija EU-a.

Dinamičan razvoj pandemije bolesti COVID-19 znači da institucije EU-a moraju neprestano prilagođavati svoje postupke. Zbog toga smo proveli [anketu](#) u kojoj smo sve institucije EU-a pitali o tome kako su izmijenile ili razvile nove postupke obrade zbog bolesti COVID-19. Anketa je sadržavala pitanje o novim postupcima obrade institucija EU-a, informatičkim alatima koje su institucije EU-a stavile u upotrebu ili poboljšale kako bi omogućile rad na daljinu te o novim postupcima obrade koje su uspostavile institucije EU-a zadužene za poslove povezane s javnim zdravstvom. Rezultati ankete, koji su podijeljeni sa službenicima za zaštitu podataka institucija EU-a, a kasnije i s javnošću, koristit će se za ažuriranje postojećih smjernica EDPS-a, ili će pridonijeti izradi novih smjernica, ovisno o razvoju pandemije i novim praksama koje će se provoditi nakon što pandemija završi.

Također smo smatrali nužnim omogućiti osposobljavanje u pogledu upotrebe društvenih mreža, alata za rad na daljinu i drugih alata IKT-a kojima se koriste institucije EU-a zbog povećane upotrebe tih alata za interno povezivanje, ali i povezivanje s publikom tijekom pandemije bolesti COVID-19. Tijekom satova osposobljavanja naglasili smo da bi upotrebu društvenih mreža i alata za videokonferencije trebalo uzeti u obzir na

isti način kao i sve druge alate IKT-a pri procjeni njihovih implikacija na zaštitu podataka i donošenju potrebnih mjera za osiguravanje zaštite privatnosti pojedinaca. U tom je kontekstu EDPS redovito provjeravao usklađenost s okvirom EU-a za zaštitu podataka.

1.3.

Nadzor nad područjem slobode, sigurnosti i pravde

EDPS je 2021. nastavio nadzirati tijela i agencije koje pripadaju području slobode, sigurnosti i pravde, koje obuhvaća područja politike od upravljanja vanjskim granicama Europske unije do pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima. Područje slobode, sigurnosti i pravde obuhvaća i politike azila i useljavanja, policijsku suradnju te borbu protiv zločina, kao što su terorizam, organizirani kriminal, trgovina ljudima, droge.

Nadzor Europolu

Neka od naših zapaženijih djelovanja u području slobode, sigurnosti i pravde odnose se na naše aktivnosti nadzora u pogledu obrade osobnih podataka koju provodi [Europol](#), Agencija Europske unije za suradnju tijela kaznenog progona.

Konkretno, nadzirali smo Europolovu upotrebu alata za strojno učenje, što smo izvorno započeli 2019. U skladu s našom strategijom, naš je rad bio usmjeren i nastavlja biti usmjeren na upotrebu operativnih podataka za razvoj, uključujući osposobljavanje, ispitivanje, potvrdu i upotrebu modela za strojno učenje za potrebe podatkovne znanosti. Naše provođenje nadzora sastojalo se od istrage na vlastitu inicijativu, nakon koje je uslijedilo prethodno savjetovanje koje smo izdali u veljači 2021., zbog kojeg smo dostavili mišljenje s 21 preporukom koju bi Europol trebao slijediti kako bi se izbjegla moguća kršenja Uredbe o Europolu. U našem je mišljenju posebice predloženo da Europol uspostavi okvir za unutarnje upravljanje kako bi se osiguralo da tijekom razvoja modela za strojno učenje Europol utvrdi rizike za temeljna prava i slobode koji proizlaze iz upotrebe tih inovativnih tehnologija, čak i ako Europol možda neće uvijek biti u mogućnosti ublažiti sve te rizike, na temelju trenutnog stanja najsuvremenije tehnologije. Također, razvoj i upotreba takvih modela



bili su jedna od tema godišnjeg pregleda Europolu u rujnu 2021. Tim je pregledom obuhvaćen postupak razvoja Europolova alata za strojno učenje i povezani postupak procjene rizika u pogledu zaštite podataka.

Drugi važan dio našeg rada u 2021. odnosio se na našu istragu o Europolovoj obradi velikih skupova podataka, koja je prvobitno pokrenuta 2019. U prosincu 2021. odlučili smo upotrijebiti naše korektivne ovlasti tako što smo izdali [nalog](#) – službeno dostavljen Europolu 3. siječnja 2022. – za brisanje podataka o pojedincima bez utvrđene veze s kriminalnom aktivnošću (kategorizacija subjekata obrade podataka). Točnije, Europolu namećemo šestomjesečno razdoblje zadržavanja radi filtriranja i izdvajanja osobnih podataka te dvanaestomjesečno razdoblje radi usklađivanja s Odlukom EDPS-a. Ta je odluka donesena nakon što je EDPS u rujnu 2020. opomenuo Europol zbog kontinuirane pohrane velikih količina podataka bez kategorizacije subjekata obrade podataka, što predstavlja rizik za temeljna prava pojedinaca.

Nadzor Eurojusta

EDPS je 2021. nastavio blisko surađivati sa službenikom za zaštitu podataka i drugim operativnim osobljem [Eurojusta](#), Agencije Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu, pružajući im neformalne savjete prema potrebi.

Nakon usvajanja [Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine](#), pridonijeli smo prilagođavanju odnosa Eurojusta s nadležnim tijelima Ujedinjene Kraljevine. EDPS je pružio savjete o praktičnim pitanjima zaštite podataka i dao mišljenja o radnim dogovorima između Eurojusta i Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine.

Naša prva revizija zaštite podataka Eurojustovih aktivnosti zaštite podataka, koja je prvotno zakazana za 2020. i odgođena zbog pandemije, izvršena je u listopadu 2021. Revizija EDPS-a bila je usmjerena na Eurojustovu obradu operativnih osobnih podataka, pri čemu su pregledani prijenosi podataka u okviru Eurojustovih vanjskih odnosa, funkcioniranje registra za borbu protiv terorizma i sigurnost podataka, a posebice upotreba i učinkovitost Eurojustova sustava vođenja predmeta. Nakon što je EDPS kao dio revizije posjetio samu lokaciju, ustanovili smo da je, općenito govoreći, usklađenost Eurojusta s okvirom za zaštitu podataka zadovoljavajuća, bez ikakvih kritičnih problema u pogledu usklađenosti.

Nadzor Ureda europskog javnog tužitelja

Ured Europskog javnog tužitelja (EPPO), neovisno europsko tijelo s ovlastima za istraživanje i progon kaznenih djela protiv financijskih interesa EU-a, započeo je s radom u lipnju 2021.

U tu su svrhu naš rad i naponi u 2021. bili usmjereni na pružanje potpore EPPO-u u njegovu uspostavljanju prije početka rada. Radi učinkovite suradnje, nadzornik EDPS-a susreo se s glavnom europskom tužiteljicom Laurom Kövesi kako bi raspravili o trenutačnoj i budućoj suradnji.

Nadzor Frontexa

U 2021. podržali smo i aktivnosti [Frontexa](#), Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, koja pridonosi učinkovitim upravljanju europskih granica.

Osigurali smo smjernice o Frontexovim aktivnostima u pružanju pomoći državama članicama EU-a pri vraćanju migranata koji ne ispunjavaju uvjete za ostanak u EU-u i koji se vraćaju u matičnu zemlju. Konkretno, dali smo savjete o tehničkim alatima kojima se Frontex i države članice EU-a koriste u tom kontekstu, a pružili smo i [savjete](#) o prijenosima osobnih podataka o tim migrantima, koje Frontex šalje u zemlje koje nisu države članice EU-a.

Kako biste saznali više o radu EDPS-a u području slobode, sigurnosti i pravde, pročitajte 4. poglavlje: Nadzor nad područjem slobode, sigurnosti i pravde.

1.4.

Oblikovanje digitalne budućnosti Europe

Kako je utvrđeno u našoj [strategiji EDPS-a za razdoblje 2020. – 2024.](#), cijenimo inicijative u kojima se podatci generirani u Europi pretvaraju u vrijednost za europska poduzeća i pojedince, te se obrađuju u skladu s europskim vrijednostima, kako bi se oblikovala sigurnija digitalna budućnost. Među ostalim primjerima, koji se mogu pronaći u Godišnjem izvješću za 2021., naši se naponi ogledaju u mišljenjima koje smo dali o nizu inicijativa zakonodavaca Unije koje utječu na zaštitu osobnih podataka pojedinaca.

Akt o digitalnim tržištima i Akt o digitalnim uslugama

U veljači 2021. EDPS je objavio dva mišljenja, jedno o Unijinu [Aktu o digitalnim tržištima](#), a drugo o Unijinu [Aktu o digitalnim uslugama](#).

Pozdravili smo prijedlog Akta o digitalnim uslugama kojim se nastoji promovirati transparentno i sigurno internetsko okruženje. Preporučili smo uvođenje dodatnih mjera kako bi se pojedinci bolje zaštitili kada je riječ o moderiranju sadržaja, ciljanom oglašavanju na mreži i sustavima za preporučivanje kojim se koriste internetske platforme, kao što su društvene mreže i internetska tržišta.

Što se tiče Akta o digitalnim tržištima, istaknuli smo važnost poticanja konkurentnih digitalnih tržišta kako bi pojedinci imali veći izbor internetskih platformi i usluga kojima se mogu koristiti.

Umjetna inteligencija

U lipnju 2021., u suradnji s Europskim odborom za zaštitu podataka (EDPB), izdali smo [Zajedničko mišljenje](#) o Prijedlogu Europske komisije o Aktu o umjetnoj inteligenciji. Imajući na umu prava na privatnost i sigurnost pojedinaca, pozvali smo na opću zabranu bilo kakve upotrebe umjetne inteligencije za automatsko prepoznavanje ljudskih obilježja u javno dostupnim prostorima.

Strategija EU-a za kibersigurnost

U ožujku 2021. izdali smo Mišljenje o Prijedlogu o Direktivi NIS 2.0 zakonodavca Unije, kojom se nastoji zamijeniti postojeća Direktiva o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (NIS), a koja je dio strategije EU-a za kibersigurnost. U tom smo mišljenju istaknuli da je ključno da privatnost i zaštita podataka budu uključene u predloženu Direktivu i u sve buduće inicijative koje proizlaze iz strategije EU-a o kibersigurnosti. To će omogućiti holistički pristup pri upravljanju kibernetičkim rizicima i zaštiti osobnih podataka pojedinaca.

Digitalna zelena potvrda

U travnju 2021., u suradnji s EDPB-om, donijeli smo [Zajedničko mišljenje o prijedlozima o digitalnoj zelenoj potvrdi](#). Digitalnom zelenom potvrdom nastoji se olakšati ostvarivanje prava na slobodno kretanje u EU-u tijekom pandemije bolesti COVID-19 uspostavljanjem zajedničkog

okvira za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju u pogledu bolesti COVID-19.

Tim smo zajedničkim mišljenjem pozvali suzakonodavce da osiguraju potpunu usklađenost digitalne zelene potvrde sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti osobnih podataka. U tom zajedničkom mišljenju istaknuto je i da upotreba digitalne zelene potvrde ni na koji način ne smije dovesti do izravne ili neizravne diskriminacije pojedinaca, te da takva potvrda mora biti potpuno usklađena s temeljnim načelima nužnosti, proporcionalnosti i djelotvornosti.

1.5.

Porast broja zakonodavnih savjetovanja

Od početka primjene uredbe o zaštiti podataka za institucije EU-a, [Uredbe \(EU\) 2018/1725](#), znatno je porastao broj zakonodavnih savjetovanja.

EDPS je 2021. odgovorio na 88 službenih zakonodavnih savjetovanja, dok je 2020. odgovorio na njih 27. Tih 88 zakonodavnih savjetovanja obuhvaća 12 mišljenja i 76 službenih primjedbi, uz pet zajedničkih mišljenja izdanih u suradnji s EDPB-om.

Nekoliko je čimbenika kojima se može objasniti takav nagli porast.

Došlo je do povećanja broja zakonodavnih inicijativa koje sadržavaju odredbe koje utječu na zaštitu prava i sloboda pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka. Stoga se više institucija i organizacija EU-a obratilo EDPS-u radi zakonodavnog savjetovanja.

Do tog povećanja došlo je i zbog jačanja savjetodavne uloge EDPS-a u skladu s [člankom 42.](#) Uredbe (EU) 2018/1725, u kojemu se uspostavlja jasna pozitivna obveza Europske komisije da se savjetuje s nama u pogledu zakonodavnih i drugih prijedloga koji utječu na zaštitu prava i sloboda pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka.

Među ostalim čimbenicima jest i sve veća osviještenost o pitanjima zaštite podataka u odjelima Europske komisije. Ovo podizanje razine osviještenosti rezultat je aktivnosti otvaranja prema javnosti EDPS-a, ali i internih pojašnjenja Europske komisije.



U 2021. objavljen je niz važnih mišljenja EDPS-a, posebice o trima temama: digitalnim platformama, financijskim uslugama te pravosuđu i unutarnjim poslovima.

Među našim zajedničkim mišljenjima objavljenim u suradnji s EDPB-om, našle su se teme poput, primjerice, umjetne inteligencije, digitalne zelene potvrde, standardnih ugovornih klauzula.

Naše ključne službene primjedbe objavljene 2021. odnose se, između ostaloga, na pravosuđe i unutarnje poslove te paket Europske zdravstvene unije.

Kako biste saznali više o zakonodavnom savjetovanju EDPS-a u 2021., pročitajte 6. poglavlje: Zakonodavna savjetovanja.

1.6.

Zastupanje pred Sudom Europske unije

Tijekom 2021. EDPS je sudjelovao na četiri saslušanja o različitim pitanjima pred Sudom Europske unije. Naše intervencije u predmetima koji su u tijeku pred Sudom Europske unije jedne su od konkretnih načina na koji ispunjavamo svoju savjetodavnu ulogu. U tim intervencijama možemo istaknuti konkretna pitanja zaštite podataka kako bismo osigurali poštovanje temeljnih prava na privatnost i zaštitu podataka pojedinaca.

Evidencija podataka o putnicima

U srpnju 2021. EDPS je odgovorio na pisana pitanja Suda Europske unije i sudjelovao na usmenom saslušanju u predmetu koji se odnosio na valjanost i tumačenje [Direktive EU-a 2016/681](#) o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR), što obuhvaća podatke o rezervacijama putnika tijekom putovanja, u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela ([Predmet C-817/19](#)).

Tužitelj koji je uputio predmet, belgijska nevladina organizacija Ligue des droits, pred belgijskim je Ustavnim sudom tvrdio da belgijski Zakon o PNR-u, kojim je prenesena Direktiva o PNR-u, nezakonito zadirao u pravo pojedinaca na privatnost i pravo na zaštitu njihovih osobnih podataka. Tužitelj je posebice smatrao da postupci obrade podataka pojedinaca koji



su time obuhvaćeni nisu bili nužni ni proporcionalni s obzirom na kriterije utvrđene u zakonu o zaštiti podataka.

Tijekom saslušanja EDPS je naglasio potrebu za učinkovitim mjerama zaštite za ublažavanje rizika koji proizlaze iz obrade podataka iz evidencije podataka o putnicima, imajući na umu njezinu veliku, sustavnu i nametljivu narav. EDPS je također izrazio sumnju u kompatibilnost obrade podataka iz evidencije podataka o putnicima s letova unutar EU-a i drugih prekograničnih sredstava javnog prijevoza unutar EU-a s Ugovorima i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Zadržavanje podataka

U rujnu 2021. EDPS je sudjelovao na dva saslušanja pred Sudom Europske unije u predmetima koji su se odnosili na zadržavanje podataka.

Na prvom saslušanju govorilo se o usklađenosti njemačkih i irskih zakona o zadržavanju osobnih podataka u svrhe kaznenog progona s člankom 15. [Direktive o privatnosti i elektroničkim komunikacijama](#), kojom se reguliraju ograničenja prava pojedinaca na privatnost i na zaštitu osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama (C-793/19, C-794/19 i C-140/20).

Tijekom saslušanja EDPS je ponovio da bi moglo biti moguće predvidjeti jasno i precizno zakonodavstvo kojim se predviđa ograničen, ali djelotvoran režim za zadržavanje podataka i pristup podacima o prometu i lokaciji elektroničkih komunikacija, uključujući podatke korisnika koji na prvi pogled nemaju objektivne veze s ciljem kojemu se teži, na način koji je kompatibilan s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, te da zadržavanje podataka i pristup pohranjenim podacima ne treba uzimati u obzir strogo odvojeno.

Drugo saslušanje odnosilo se na dva francuska predmeta u vezi s upotrebom zadržavanja podataka u cilju istraživanja trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja financijskim tržištem u skladu s [Direktivom EU-a o zlouporabi tržišta](#) i [Uredbom o zlouporabi tržišta](#) (C-339/20 i C-397/20). Jedno od dotičnih pitanja bilo je omogućuje li to zakonodavstvo nacionalnom zakonodavcu da zahtijeva opće zadržavanje osobnih podataka kako bi se nadležnim tijelima omogućio pristup tim podacima tijekom istraživanja trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja financijskim tržištem.

EDPS je na saslušanju zauzeo stajalište da te odredbe nisu usmjerene na utvrđivanje pravne osnove za zadržavanje podataka.

Borba protiv pranja novca

U listopadu 2021. EDPS je sudjelovao na saslušanju pred Sudom Europske unije u predmetu koji se odnosio na [Direktivu EU-a 2018/843](#) o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma (C-601/20). Konkretno, na saslušanju se govorilo o tome kako tumačiti odgovarajuće odredbe te direktive EU-a u vezi s režimom javnog pristupa informacijama o stvarnom vlasništvu i je li to tumačenje u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i Općom uredbom o zaštiti podataka.

U skladu s našim Mišljenjem o borbi protiv pranja novca objavljenom u rujnu 2021., tvrdili smo da pristup javnosti informacijama o stvarnom vlasništvu, kako je navedeno u toj direktivi, nije nužan ni proporcionalan.

1.7.

Nova inicijativa, TechSonar

Jedno od postignuća EDPS-a u 2021. bilo je pokretanje nove inicijative pod nazivom [TechSonar](#) u rujnu.

Naše izvješće o inicijativi TechSonar ima za cilj predvidjeti nove tehnološke trendove kako bismo bolje razumjeli njihov budući napredak, a posebice njihove potencijalne implikacije na zaštitu podataka i privatnost pojedinaca.

Ta je nova inicijativa donesena nakon nekih razmatranja u okviru EDPS-a. Pandemija bolesti COVID-19 je, između ostaloga, pojavom novih tehnologija i alata ubrzala tehnološke promjene. Često ne znamo u koje će se prave svrhe te tehnologije upotrebljavati dok se ne primijene u određenim kontekstima. Tek tada možemo razumjeti vrijednost i rizike koji te tehnologije mogu imati za društvo. U tu svrhu, EDPS čvrsto smatra da je potrebno djelovati unaprijed, odnosno, umjesto da reagiramo na nove tehnologije u nastajanju kada se njihova dodana vrijednost i rizici za društvo već razvijaju, trebali bismo moći predvidjeti njihov razvoj. To bi nam omogućilo da osiguramo da se te tehnologije razvijaju, iz najranijih faza njihova osmišljavanja, u skladu s temeljnim pravima pojedinaca, među ostalim pravima na privatnost i zaštitu podataka.



U svjetlu toga, TechSonar je proces koji ima za cilj osnažiti EDPS da kontinuirano analizira tehnološko područje u cilju odabira tehnoloških trendova koje predviđamo za sljedeću godinu.

S pomoću TechSonara možemo i nastaviti ćemo utvrđivati koje tehnologije danas vrijedi pratiti kako bismo bili spremni za održiviju digitalnu budućnost u kojoj je zaštita osobnih podataka učinkovito zajamčena.

U našem prvom izvješću o inicijativi TechSonar za 2021. naš je tim internih stručnjaka odlučio istražiti sljedećih šest predviđenih tehnoloških trendova: pametne potvrde o cijepljenju, sintetičke podatke, digitalnu valutu središnje banke (engl. Central Bank Digital Currency), tehnologiju „Just walk out“ (za pametno kupovanje u trgovini), biometrijsku kontinuiranu autentifikaciju, digitalna terapijska rješenja.

Kako biste saznali više o inicijativi TechSonar i radu EDPS-a u području tehnologije i privatnosti, pročitajte 5. poglavlje: Tehnologija i privatnost.

1.8.

Ljudski resursi, proračun i administracija

Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju pružao je potporu rukovodstvu i operativnim timovima EDPS-a tijekom cijele 2021. Cilj je osigurati im dostatne financijske, ljudske i administrativne resurse i alate za postizanje rezultata utvrđenih u [strategiji EDPS-a za razdoblje 2020. – 2024.](#)

Upravljanje pandemijom bolesti COVID-19

Među aktivnostima i inicijativama koje je provodio 2021. Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju uspostavio je internu strategiju za postupni i siguran povratak u prostorije EDPS-a, u skladu s belgijskim mjerama u pogledu COVID-a 19 i mjerama koje su usvojile druge institucije EU-a. Kao takav, Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju organizirao je povratak u urede EDPS-a u fazama tijekom trajanja pandemije, uz posebne uvjete rada te pravila u vezi sa zdravljem i sigurnosti.

Dobrobit na radnom mjestu

Kao organizacija usmjereni smo na ostvarivanje pozitivnog utjecaja u našem društvu. Jedna od naših temeljnih vrijednosti je da se prema pojedincima, uključujući našem osoblju, odnosimo s poštovanjem. Kako bi izgradio pozitivno, obzirno i sigurno radno okruženje, Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju nastavio je provoditi niz inicijativa pokrenutih još 2021., kako bi osigurao visoku razinu dobrobiti među osobljem EDPS-a na radnom mjestu, uz blisku suradnju s koordinаторom EDPS-a za dobrobit.

Zapošljavanje stručnjaka za zaštitu podataka

Jedan od prioriteta utvrđenih u strategiji EDPS-a za razdoblje 2020. – 2024. je ulaganje u upravljanje znanjem kako bi se osigurala najviša razina kvalitete našeg rada i kako bi se zaposlila raznolika, interdisciplinarna i nadarena radna snaga. Zbog toga smo 2021. svoje napore usmjerili prema zapošljavanju stručnjaka za zaštitu podataka kako bismo zadovoljili potrebe EDPS-a.

Prilagodba radnih uvjeta

Promjene u našem radnom okruženju prouzročene pandemijom i režim rada na daljinu tijekom punog radnog vremena zahtijevali su duboko razmišljanje o prilagodbi naših radnih uvjeta. Uzeli smo u obzir čimbenike kao što su radno vrijeme, hibridni rad i rad na daljinu iz inozemstva. Odjel za ljudske resurse, proračun i administraciju počeo je razmatrati to pitanje te će predložiti nova pravila o kojima će raspravljati naš odbor osoblja kako bi se postigao dogovor. Cilj je usvojiti ta pravila do polovice 2022.

Pogled u budućnost: stvaranje Europske kuće za zaštitu podataka

EDPS i EDPB ostali su jedini stanari prostorija u Bruxellesu u kojima trenutačno borave nakon odlaska Europskog ombudsmana krajem listopada 2021. To nam je utrlo put da započnemo sa stvaranjem i uspostavom naših prostorija kao „Europske kuće za zaštitu podataka“, kako bismo postali središte za privatnost i zaštitu podataka EU-a sa sjedištem u Bruxellesu. Projekt je započet 2021. te će se nastaviti tijekom 2022.

Kako biste saznali više, pročitajte 12. poglavlje: Ljudski resursi, proračun i administracija.

1.9.

Komunikacijske aktivnosti EDPS-a

Zainteresiranost javnosti za zaštitu podataka i rad tijela za zaštitu podataka sve je veća i ona želi u tome sudjelovati, prvenstveno u svjetlu porasta razine digitalizacije svakodnevnih života pojedinaca. Ljudi više znaju i brinu o svojem digitalnom otisku te o važnosti zaštite svojih osobnih podataka. Informacijski i komunikacijski sektor EDPS-a, stoga, nastoji osigurati da aktivnosti i poruke EDPS-a dopru do relevantne publike u pravom trenutku.

Uloga informacijskog i komunikacijskog sektora, naglašena u [strategiji EDPS-a za razdoblje 2020. – 2024.](#), jest objasniti i promicati rad EDPS-a. To nas obvezuje da pitanja zaštite podataka, posebice utjecaj koji bi postupci i tehnologije za obradu mogli imati na pojedince i njihove osobne podatke, učinimo dostupnijima široj publici pružanjem informacija o svakodnevnom radu EDPS-a jasnim jezikom s pomoću odgovarajućih komunikacijskih alata.

U tu je svrhu naš rad u 2021. bio usmjeren na razvoj i modernizaciju vizualnog identiteta EDPS-a. S pomoću našeg novog korporativnog identiteta nastojimo odražavati ulogu EDPS-a kao globalnog predvodnika u zaštiti podataka i privatnosti, i to ne samo u EU-u, već i šire, te obilježiti novo razdoblje u povijesti EDPS-a, u kojem ćemo se više usmjeriti na oblikovanje sigurnije digitalne budućnosti.

Velik dio vremena i napora informacijskog i komunikacijskog sektora ulaže se u promicanje aktivnosti EDPS-a na našim trima dobro poznatim kanalima na društvenim mrežama: Twitteru, LinkedInu i YouTubeu. To može obuhvaćati osmišljavanje kampanja na društvenim mrežama koje su usmjerene na određene teme, promicanje sudjelovanja nadzornika na važnim događanjima i više. Također smo nastavili izrađivati i objavljevati sadržaj na internetskoj stranici EDPS-a. To, između ostaloga, podrazumijeva objavljivanje informativnih sažetaka, našeg sve većeg biltena, objava na blogu o raznim temama i priopćenja za medije EDPS-a.

Kako biste saznali više, pročitajte 11. poglavlje: Komunikacijske aktivnosti EDPS-a.

1.10.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Za praćenje rezultata u odnosu na glavne ciljeve utvrđene u strategiji EDPS-a upotrebljavamo određeni broj ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI-jeva). Time osiguravamo da, ako je potrebno, možemo prilagoditi aktivnosti kako bismo povećali učinak svojeg rada i učinkovito korištenje resursa.

Tablica ostvarenih KPI-jeva u nastavku sadržava kratak opis svakog KPI-ja i rezultate na dan 31. prosinca 2021. Rezultati se mjere u odnosu na početne ciljeve ili rezultate prethodne godine, koji se upotrebljavaju kao pokazatelj. Ovaj skup KPI-jeva djelomično je revidiran krajem 2020. kako bi se zajamčilo da se metrika uspješnosti prilagodi razvoju aktivnosti EDPS-a.

U 2021. smo ostvarili ili nadmašili, i to u nekim slučajevima u velikoj mjeri, ciljeve postavljene za osam od devet ključnih pokazatelja uspješnosti, pri čemu smo bili blizu ostvarivanju cilja postavljenog za ključni pokazatelj uspješnosti br. 8 u pogledu stope popunjenosti u planu radnih mjesta.

Ti rezultati jasno pokazuju pozitivan ishod koji smo postigli u provedbi naših strateških ciljeva tijekom godine, bez obzira na izazovne okolnosti u kojima je EDPS morao nastaviti djelovati u kontekstu pandemije bolesti COVID-19.

KLJUČNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Rezultati na
dan
31.12.2021.

Cilj za 2021

KPI 1. Unutarnji pokazatelj	Broj inicijativa, uklj. publikacije, za praćenje tehnologija te za promicanje tehnologija za bolju zaštitu privatnosti i podataka koje organizira ili suorganizira EDPS	16 inicijativa	10 inicijativa
KPI 2. Unutarnji i vanjski pokazatelj	Broj aktivnosti (unutarnjih i vanjskih) usmjerenih na interdisciplinarna rješenja	8 aktivnosti	8 aktivnosti
KPI 3. Unutarnji pokazatelj	Broj slučajeva razmatranih u kontekstu međunarodne suradnje (GPA, Vijeće Europe, OECD, GPEN, Proljetna konferencija, međunarodne organizacije) u kojima je EDPS dao važan doprinos u pisanom obliku	17 slučaja	5 slučaja
KPI 4. Vanjski pokazatelj	Broj spisa za koje je EDPS djelovao kao glavni izvjestitelj, izvjestitelj ili član tima za izradu u kontekstu EDPB-a	23 slučaja	5 slučaja
KPI 5. Vanjski pokazatelj	Broj mišljenja prema članku 42. i zajedničkih mišljenja EDPS-a i EDPB-a objavljenih kao odgovor na zahtjeve Europske komisije za zakonodavno savjetovanje	17	Prethodna godina kao referentna vrijednost
KPI 6. Vanjski pokazatelj	Broj revizija/posjeta izvršenih uživo ili na daljinu	4 revizije + 1 posjet Utjecaj na 43 institucije EU-a	3 različite revizije/posjeta Utjecaj na 30 institucija EU-a

KPI 7. Vanjski pokazatelj	Broj pratitelja EDPS-ovih računa na društvenim mrežama	Twitter: 25 826 LinkedIn: 49 575 YouTube: 2438	Rezultati prethodnih godina + 10%
KPI 8. Unutarnji pokazatelj	Stopa popunjenosti u planu radnih mjesta	88%	90%
KPI 9. Unutarnji pokazatelj	Izvršenje proračuna	86,12%	80%



STUPANJE U KONTAKT S EU-OM

Osobno

Diljem Europske unije djeluju stotine informativnih centara Europe Direct. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonskim putem ili e-poštom

Europe Direct služba je koja će odgovoriti na sva vaša pitanja o Europskoj uniji. Toj se službi možete obratiti na sljedeće načine:

- pozivom na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju pozive na taj broj),
- pozivom na sljedeći standardni telefonski broj: +32 22999696 ili
- e-poštom na adresu: https://european-union.europa.eu/contact-eu_hr

Informacije o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na mrežnom mjestu Europa na adresi: https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i one koje se naplaćuju možete preuzeti ili naručiti na adresi: <https://publications.europa.eu/hr/publications>

Ako želite naručiti više primjeraka besplatnih publikacija, obratite se službi Europe Direct ili informativnom centru u svojoj zemlji (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Pravo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama EU-a, uključujući sve pravne akte EU-a od 1952. na svim službenim jezicima, posjetite EUR-Lex na adresi: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvoreni podatci EU-a

Na Portalu otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) možete pristupiti skupovima podataka EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzeti i ponovno upotrebljavati, u komercijalne i nekomercijalne svrhe.



Twitter:

@EU_EDPS



LinkedIn:

EDPS



YouTube:

European Data Protection Supervisor



Ured za publikacije
Evropske unije



EDPS